

Werk

Titel: Sprichwörter

Ort: Erlangen

Jahr: 1917

PURL: https://resolver.sub.uni-goettingen.de/purl?345572629_0037|log14

Kontakt/Contact

Digizeitschriften e.V.
SUB Göttingen
Platz der Göttinger Sieben 1
37073 Göttingen

✉ info@digizeitschriften.de

- Tanco 'sta flur rota davent
 Ca in poc temp l'ha da passir,
 15 Insci'l me cor poc fa cuntent
 Je sent ca'l va preist e murir.
 Al giuvan torna e sunär
 La giuvn' as sent quasi mancher!
- Rico, tü m' ha trofit al cor;
 20 T' amäva trop, je t' al cunfess,
 Is la mi' vit 'è scünäd' or,
 No, vivar plü je nu pudess.
 E anc' na volta as sent quel suu:
 Cassa fa fär disperaziun!!!
- 25 Üna crusceta sünt al crep
 Segu' is al löch c' la giuvna drom,
 E da sclasern' ün bel boschett
 Ai fa ghirlanda tüt etorn
 E anch' er is as sent sunär
- 30 Nul pär plü sun; al pär grignär!!

Sprichwörter.

- 1 In temp da guera mauzonga tanco tera.
- 2 Chi ca cäva la fossa par i altar pa'l plü i vau giò lur.
- 3 Chi prüma nu pensa dopo suspira.
- 4 Creir e nu essar l'è tancu filär e nu tessar.
- 5 Marcant e porc as i peisa mort.
- 6 Plü cas stüdia plü narr us vegn.
- 7 Nu's po beivar e scivlär.
- 8 Dopo'l riar al veng al grigner.
- 9 Dre la rägia al vegn al largä.
- 10 L'om par la parola e al becc par la barba.
- 11 Da co ca tü fa, tü à.
- 12 Scarpa grossa päga tütt.
- 13 Giondim sta i frumantin.
- 14 Gio'n fond da lan vöga, as dromba lan bora.
- 15 Lan borra a's lan quinta gio'n fond la vöga.
- 16 Al luf nu a mai majà l'invern.
- 17 Al pesc grand al maja al pit.

- 18 Nu je tetg ca tegn aua.
- 19 Aria da festsura, mort sagura.
- 20 Fär dallan mosca d'or ca la crodau in üna.
- 21 Ogni mort da vescuf.
- 22 Dür cun dür nu fa bun mü.
- 23 Calghèr fa al te mastèr.
- 24 E fä mastèr ca nu s'e üs as sluanga al näs e pö er al müs.
- 25 Ün diaval caccia l'altar.
- 26 L'agnel uman al teta du mama quel spavi nu teta guanca
la sia.
- 27 Cun plü cas la trusa, cun plü ca la spüzà.
- 28 Sa as ciancia dal luf, al cumparisc la pell.
- 29 Mäng poja, mäng pavida.
- 30 La prešca nu ha mai furtüna.
- 31 La bot pita la cuntegn al pü bun vin.
- 32 L'è plü bel üna brüta pezza cun bel bötg.
- 33 Chi ca va saquent, riva evant da chi ca cora tancu'l vent.
- 34 Caval ca corr saquent, riva sempar e temp.
- 35 Nu l'è bel quel ch'è bel ma l'è bel quel ca pläsc.
- 36 La Maira mossa massaira, l'Albigna mossa ruvina.
- 37 L'aua da la Maira, l'è la nossa masaira, quella d'l'Albigna
la nossa ruina.
- 38 Sa i crep num mazau gner al vent num bütta giò.
- 39 Lan muntagna stan salda e la gent'as incuntran.
- 40 Üna buna patruna fa üna buna serva.
- 41 Al pan di altar la sü sett crašla.
- 42 Incura ca lan castegna la vegnan passa, la selvunza la veigu
grassa.
- 43 Lè meijar üna favreròla, chi üna vadreiròla.
- 44 Ogni tgesa a'l sè battent diu ca serè cu non, seja britsch en
e ün da dora e ün dadent.
- 45 Tüte en pront e fär i bü prugett, ma l'imbroi al stà ei
mettar in efett.
- 46 Sa mäla man nu prend, sempar la ciäsa ben rend.
- 47 Chi c'ha cäsa e l'ort, l'è ricc e nus n'acorg.
- 48 L'è mear üna capanna da par lur cu ün palaz in cumünin.
- 49 Üna chesa ben viäda, lè mezza pašanteda.
- 50 Tagnir da spina e lascär correr da calcun.
- 51 Mastura du volta e taja üna.
- 52 Ün trefögl da quatar: furtüna o disgrazia.

- 53 Sentir d'ün ureila e lasciär indär or dall'altra.
54 Al mond l'è radond e chi ca nu sa navigär i van e fond.
55 In bocca sareda nu entra mosca.
56 Rär tancu l'an mosca blanca.
57 Al vin l'è ün bun bröd el beivar cun möd.
58 Soma üna mola nu fa farina.
59 Sic e sgraff, bütsch e schiaff.
60 Dimm cun chi ca tü va e je at dirà chi ca tü è.
61 Dumander l'è lecit, raspondar curtesia.
62 Gni par tort gni par raschun, nut lascer metter in prasciun.
63 Spargna la farina intant ca l'è sün la latina.
64 La raba dal mond daspess nu l'è da tgi ca l'è, ma da tgi ca la god.
65 La raba dal mond l'ha da fär la speisa e tütg.
66 L'è mear trär sü i fanč cun i deng e mia cun lan gängiva.
67 L'è inüital e scrivler cur ca l'äsan nu vol beivar.
68 Chi ca maja prima'l rasdiv, dopo al maja la paja.
69 Fen manâ l'è mez majaa.
70 Caval dunâ nus guarda in bocca.
71 Chi ben viv, ben mör.
72 Majèr al fegn cu erba.
73 Chi ca's loda, s'imbroda.
74 Bisögna vivar ma er lasciär vivar.
75 La goila e la pezeta manteng la povereta.
76 Chi nu peza e ben ramenda tütt al see va in vastimenta.
77 Dopo chi som mort nu a plü dasbögn da broda.
78 L'è mejar ün bon amic c'ün stretg parent.
79 Incur ca la borsa ha perrz al flâ tütg i amic l'han bandunâ, incur c'al flâ ai torna ent, tütg i amic as fan parent.
80 Chi roba par mangher han sempar fam; chi roba par beivar han sempar seit, chi roba par's vastir i en sempar nüd.
81 An sa da plü ün manister e ün cavrair c'un manister sulett.
82 An à plü in teista cu in gajofa.
83 Nui vol miseria par indär in malura.
84 Ogni principi l'è a metà da l'opera.
85 L'aua a d'andär par i sè riäl.
86 D'aua l'è gni, d'aua l'è indatg.
87 Alla nozza e alla fossa as cagnosc la parantela.
88 Suvrin e suvrinet al parantâ l'è bel e nett, suvrin e suvrinâ um se or dal parantâ.

- 89 Farina dal diaval va in crüsca.
- 90 Quel ca veng da riffa al va da raffa.
- 91 La superbia va evant la ruina.
- 92 Chi trop spargua, la gata maja.
- 93 Cent agn da malincunia nu pägan ün quatriu da debit.
- 94 Ün päst bun e un päst gram manteguan l'om sau.
- 95 Nus à mia da tgiaper tütt lan mosca ca sgolan.
- 96 Nus caccia'l carr evant dal böif.
- 97 Fär indär al carr evant cul böif.
- 98 Tantan teista tantei cirvei tantgi panzeir cu tantgi cavei.
- 99 Tanur la sträda as carga la soma.
- 100 Tanur la sträda as driza la sela.
- 101 Al där e al tör al fa'l bun cör.
- 102 Man fred cor sinceir, man cald cor fals.
- 103 Chi ca tetla da parè, tetla dal sè.
- 104 Ün cor legar nu penza mäl.
- 105 Razza fa razza e razza tira dré.
- 106 Al cucu canta da par lü.
- 107 La galina cha cànta lè quella cha fatch l'òv.
- 108 La prüma galina ca canta le quela ca fatg l'öif.
- 109 Par nagot gner i can menan la cua.
- 110 Senza fadiga nus fa nagot.
- 111 Nu l'è da durmir sün la caveza.
- 112 Chi ca fa'l pâca fagia la penitenza.
- 113 Chi ca tgiüra la platta, scurenta la gatta.
- 114 Chi ca vegn da gat, tgapa ratt.
- 115 Chi nun ha in teista ha in gamba.
- 116 Chi ca roba el cumün roba e nagiün.
- 117 Chi tesc cunferma.
- 118 Chi ca va a pass, nu va mai a bass.
- 119 Chi ca va par fög, perd al lög.
- 120 Chi semna raccolg.
- 121 Chi ca ha'l suspett ha'l difett.
- 122 Chi ca dorm nu pecca gni ciapa pesc.
- 123 Chi ca reisga, fa rasgadücc.
- 124 Chi ha crianza la campa, chi ca nun ha anca mear.
- 125 Chi nu risiga nu rosiga e chi nu reisga nu fa asc.
- 126 Chi ca's ha in bocca, as ha da dree la copa.
- 127 Chi ca vol vāda, e tgi ca nu vol manda.
- 128 Chi viv da caprizi päga da borsa.

- 129 Chi sprezza cumpra.
130 Chi preist duna, tger vend.
131 Chi manc spend plü spend.
132 Al drom infin ca canta la vaca.
133 Tütt i gropp vegnan el petcian.
134 L'è mejer üna volta cu mai.
135 Al mess nu porta pena.
136 L'è plü'l füm cul rost.
137 Indua ca l'è tant füm l'è pac rost.
138 Nu di mel dal di, fin ca nu le noce.
139 Incur ca as cagnösc la si debulezza, l'é giò meza ciüreda.
140 Sentir la vusch e nu vdeir al gabusch.
141 Indär dalonsch par gnir daspaira.
142 Loda al munt ma tend el plan.
143 Nu s'à mai du dir funtana je nu bavarà dalla ti aua.
144 Can ca bupan nu mordan.
145 Tra can gross i nus mordan.
146 Sa nus vol avdeir la candeila, as tö davent al candaleir.
147 Sa la ragna pudess, ma quella murdess.
148 Tütt lan lettra nu van alla posta ni tütt lan dumanda nu meritan rasposta.
149 Quel ca è destinà in la bocca da l'ors nu va in quella dal luf.
150 Tera neira fa bun frütt, tera rossa guasta tütt.
151 Ogni onda, l'aua as monda.
152 Tre nuvoläda fan üna plöväda.
153 Al vent nu patisc seit.
154 Scuva növa scuva ben.
155 Preir e poi, mai sadol.
156 Amur vol guera.
157 Errur nu fa pagament.
158 Cun pazienza as quist' al paradis.
159 La prudenza nu l'è mai tropp.
160 L'è plü ingord l'öil cul böil.
161 Ogni onda ün läva üna, ogni di au passa üua.
162 Un po par ün nu fa mäl a nagiün.
163 Ün zig par ün nu fa mäl a uagiün.
164 Ün zig par ün la clef dal crott.
165 Padela nu sporcher al lavetz.
166 Padela nu scarbuner al lavetz.
167 Veir tema da la si sumbria.

- 168 Chi nun maja la paja da giuvan a la maja da vel.
- 169 Pragam d'äsan nu rivan in ceil.
- 170 Al capell nu fa l'om.
- 171 I sass van int lan musna.
- 172 I sass in vöga nu fan müfa.
- 173 Sass ca giran nu fan müfa.
- 174 Drè lan musna as tira i sass.
- 175 I sass van sü lan musna.
- 176 Cur ch'al gatt è or da tgiäsa, i rat i ballan.
- 177 Nu tampeista mai mäl par tütg.
- 178 Cul temp e la paja al madüra är i manäspol.
- 179 L'om volontarus e preist sforza.
- 180 Incur c'al sul sabassa, al paltrun s'amazza.
- 181 Cur c'al sul al munta, al paltrun as punta.
- 182 Pascadur, sunadur e cacciadur nu han mai mess vargot e sul.
- 183 Ai vol ün dišordin par furmär ün ordin.
- 184 Nu je gni re gni regina ca nu abbian dasbögu da la si vascina.
- 185 Aria pluvagiusa, spusa lagrimusa.
- 186 Caval nu murir, ca erba à da gnir.
- 187 Al cötg e'l nett i pon veir ogni povrett.
- 188 Ün pacâ cunfasâ l'é mez parduna.
- 189 Laureri par förza nu välan na scorza.
- 190 Chi taja al näs al sang va in bocca.
- 191 Sas taja al barlev, al sang al va in boca.
- 192 Sal fioca sül föjün al fa n'inviern da cavrün.
- 193 Üna man läva l'altra.
- 194 Üna man läva l'altra; e tuttan dua lävan la faccia.
- 195 La mäla man nu prend, sempar la ciäsa ben rend.
- 196 Lé mear e mangher tütt quel ca's ha, cu dir tütt quel ca's sa.
- 197 Va in plaza e tö al pare e ve a cäsa e fa quel ca ti cree.
- 198 Da quel ca tü sent la mità mettäl davent.
- 199 Sa da guardä dal föc e dal vent e da quii ca parlan lent.
- 200 Parla poc e parla ben per ca la giustizia väda ben.
- 201 Chi ca dasbögu fäg chi vädan'el tör.
- 202 Mäl nu fär, tema nu veir.
- 203 Tgiaper al di par la caveza.
- 204 Tantan rosa, tant fen.
- 205 Üna scarp'en zoccal.
- 206 Cas'e mai la vita senz'un got d'acquavita.
- 207 L'è tancu trär al diavel per la'cua.

- 208 Tira Batista, scucia Bernard.
209 L'è plü 'l rügg cu la lana.
210 Al caligh fa madürèr lan niciola.
211 Quand pü fiss al caligh du Fafrair, tant da plü vic e niciolair.
212 La buna papa fa gnir bell la mata.
213 Ai völ la buna papa per fä bel la mata.
214 I cavej e la ciabata dan da cagnoscer la matta.
215 La matta zupäda l'è la prüma truväda.
216 Ai vol l'ustaria per fe ni madür lan fia.
217 La potenza di Dio l'è granda, la malizia da lan dona l'è infinita.
218 Guardat dalla dona da la barba, dall'om dal peil ross e dalla cianfa dall'orz.
219 Diò as preserva da fög, da lavina e da lan femna da Nascarina.
220 Lan dona l'han a tüzia e mezzi pü potenti cu la forza.
221 Chi nu pò battar al caväl al batt la sela.
222 Sa nu's po battar al caval, as batt la sella.
223 In mancanza da cavaì as fa truttär i äsan.
224 Indua ca l'è'l carname l'abita l'acquila.
225 Incur ca da'l sul, tò dre al capel e'l tabar, incur ca plöiv fa quel ca tū vol.
226 Incur c'al sul al fa finestra al veng la plöiva giò per la testa.
227 Al märz l'è la flur dun scrocc, ün di al plöff è l'âltar al fiocca.
228 Tütč i mes as fa la lüna e tütč i di as n'imprend üna.
229 Sa tütč i mot nu secan, sei tüt lan ciücca nu fan castegna.
230 Pischer ent'al letg e dir ca l'â süga.
231 Al dür al sta gio'l fond.
232 La breiva ingravia la tera, al vent fa parturir traföi.
233 Butacc da lačc, ren da campach, testa da sassella è pè da carpella.
234 Bun pè da carpela, buna teista da sassella, buna ren da campatz e bun butatsch da laitg.
235 Pulenta e latch fa bun butatsch, latch e vin fan sang u fin.
236 Sareng da snadetg, e maridaja da vete e trotà da äsan nu han mai giü düreda.
-